

TELEGRAFUL ROMANU

N° 32. ANULU XVI.

Sabiu, in 21 Aprile. (3 Maiu) 1868.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. Prenumeratul se face în Sabiu la expeditorul foiește alătura la c. r. poste, cu banigătă pe scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu unu și jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru primii și tieri strâine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se plătesc pentru între 1 ora cu 7. cr. și rul, pentru o doară 1 ora cu 5 1/2. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2. cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiu 20 Aprile.

In diariul oficial al regimului astăzi, ca Maj. Se a indreptat dōne autografe, unei către ministrul comun de resbelu, și altul, pre lângă adângerea celui dintâi că acușu, ministrul ung. pentru apărarea tierei, presedintelui consiliului de ministri ung. Andrassy. Ambă atingu provederea acelor ofițeri c. r. cu pensiuni, cari în urmă a evenimentelor dela 1848 și 1849, nu s'au proventu cu nimică din averea statului. Incursele ce voru veni din partea respectivilor se voru perfrata în contelegeră ambilor ministri mai susu amintiti și pentru acoperirea speselor nascende din această causa se va asterne conformu constituunie una proiectu de lege.

Deputație regnicaloră a Croaciei s'a constituit. Presedinte el V. a. e. a. n. o. v. i. c. i. u. si notarul Czar. Ambă deputații regnicalor se voru folosi de limbile loru, numai pre lângă scriitorile croate se va aduce totu-dénu și traducerea magiara, dice „Hazánk.”

Din Viena se sericea de prela 24 Aprile, ca proiectele finantiale în senatul imperial atragu atenția publică. Se dică adeca, că regimul au comisur erore de nu s'ao intelelu cu partit' sea a supr'a acestor proiecte și că regimul s'a stricatu cu ins'asi partit' a sea. Apropiera, déca se va face, între regim și partita, va fi de a se multiam numai situunie.

De alta parte în aceeasi cestiu cetim, că comisionea finantială din senatul imperial are de cugetu a lucra în acolo că unificationea detoriei de statu sa se amâne și pre anul acesta sa se ia măsuri provisorie. În cercuri finanțiale, se dice că asemenea măsuri nu se potu privi decât de pregatirea unei crize măscate, carea să înlesnă regimul pre anul viitoru reducționea procentelor.

Din afara avemu deschiderea parlamentului valmul germanu în Berlinu, carele s'a deschis în 28 Aprile. Deschiderea o facu insusi regele Prusiei prin s'oi cuventare, în carea spune că acestu institutu inițiatu de patru dieci de ani intra acum în o epoca nouă de desvoltare. Arata că acestu institutu a latitudinea comunionei naționale între germani. Cuventarea în desvoltamentul ei remâne, ce e de dreptu, pre lângă parlamentulu valmul, déra are și aluziuni la unitatea germană. „Aveti în vedere interesul comunu germanu” dice Regele, după ce vorbi despre tratatul comercial cu Austri'a, „impacati din acestu punctu de vedere interesele singuratic, și unu succesi, carele sa ve eastige multiam națunei, va corona lucrările dvostre.” De fată la deschidere, afara de regina, princesse, corpulu diplomaticu, în logele loru, și membrii dinastiei din drépt'a tronului: se mai aflau în stâng'a tronului, ministrii presedinti ai ministerelor din Berlinu, München, Stuttgart, Karlsruhe și Hessen, și alti plenipotentiați. Cuventarea a făcutu impressione placuta asupra membrilor parlamentului. Despre închieierea unei nove drame istorice ni vorbescu diariile, — despre terminarea resbelului englezilor cu Imperatul Teodoru al Abissiniei (la partea resaritenă a Africei), carele decurge de vre o două luni și mai bine. Terminarea acesta e deodata cu cea a regelui pomenit 15 mii de Abissiniani ai depusu armele. Anglia déca va luă o poziune tare în acelui locu și va asicură forte bine canalul Suezului, carele sa i deschida calea cea mai scurtă spre Indi'a, unde are coloniele cele estinse, și asi se poate dice, că resbelul acesta nu s'a purtat atât pentru acei suditi englezi, cari au suferit pa-

gube însemnate în Abissinia, din partea supusilor Imperatului acum mortu (după unii în bataia după altii s'a sunicis). Resultatul reportat de generalulu englez N. a. p. e. r. v. a. ave o influență mare asupra situației de față și a celei viitoră și în Europa.

Dietă Ungariei.

Din siedintele luate în casele dietei Ungariei înregistrată, ceea ce au avut mai momentuoșu și adeca mai întâi din cea dela

4. Aprile în care se anunta rezultatul votării pentru integrarea comisiunii naționalităților prin urmatorii membri: I. Kubá, Aureliu Maniu, Ioann Paczolay, Paulu Hunfalvy, Teod. Berzevitzky, Colom. Just, Fred. Fehdenfeld, Ant. Glatz, Georgiu Ivascovicu, Stef. Szilágyi, Solb. Gajzágo, Dominie Teleky, Geor. Ujházy, Aleandru Bohatiște și Petru Mihail și Paulu Modocșányi.

Se cetește și primește legea privitor la resplătitarea dării de consumu pentru esportul de zahăr și spirituose.

In aceeași siedintă se verifica și alegera lui Kosuth, în 7. Aprile deputatul Iacobu Ranicher asterne dietei trei petiliuni, ună din partea universității naționale, altă din partea repre-

sentantie sabiane și în fine ună din acele sighișorene. La această ocazie, amintitul deputat, rostesc cea dintâi cuventare a sea în limbă maghiara, aperandu instituțiile națunei sele. — Ministrul Lonyai cere să se pună în practica bugetului pre 16. I. c.

In siedintă din 16 Aprile se pune la ordine dilei în practica bugetului. Ministrul de finanțe Lonyai ia cuvantul și în o cuventare de 2 ore arată greutatea ce a incarcatu asupra-si candu a primi portofoliu ministerului de finanțe, fiindu în Ungaria în privitor la acestea rele învecinate, caru delaturare. Că se corespunda îndatoririlor cerute de articulii de lege IV din 1848 și XV din 1868 s'a apucat se compuna bugetul pre anul 1868. Greutatile ce se ivira cu această oca-

siunea și silira a cugetă și la nisice proiecte de legi cari se delature ori ce nejunsu în felul acesta. Deocamdată asterne ordinatiile esistante modificate în locu de proiecte și adeca pentru darea direpta, timbru și monopolulu tabacului (Bugetul pre anul 1867 l-am inceput a-lu publică în nr. tr. și se continua R.). — După această se face cunoștu casei deputaților că sectionile suntu gătă cu următoarele proiecte de lege: 1) pentru publicarea legilor; 2) pentru înființarea camerei de comerț și industria 3) pentru cea privitor la biserică greco-orientala care la dorința ministrului de culte se pune la ordinea dilei numai după 14. dile.

Siedintă din 17 Aprile se ocupă cu verificări, în cea din 18 Aprile vine la ordinea dilei lega pentru publicarea legilor. La desbaterea specială, căci cea generală nu fu, comisiunea centrală propune aducerea proiectului prin urmatorul §: § 8. Ministeriul se va îngriji că toate legile, în data după publicare, sa se aduca la cunoștința publică, în traducere autentică în toate limbile, ce se vorbesc în terile coronei ungurești, tramitânduse astfel tuturor jurisdicțiilor. — Cu acestă ocazie vorbescu dd. deputati V. Babesiu și S. V. Popu Cuventările acestele vomu comunică mai la vale.

In siedintă 20 Aprile asterne deputatul Al. Mocioni petiție (deja amintită R.) a inteligenției române din comitat. Temisiorei, și se seversiesc votarea definitiva a proiectului de lege pentru camere de industria și comerciu. Vine apoi la ordine proiectul pentru înființarea bunului Gödöllő și se primește cu unele modificări, apoi urmăza proiectul de lege pentru baterea monetei. La o

interpelatiune din partea deputatului Dietrich promite ministrul de comerț, că în privitor la ameliorare stării industriilor se va îngriji cu un proiect de lege, celu va asterne casei cătu mai curendu.

In siedintă dela 22 Aprile aduce priședintele la cunoști a casei scirea despre fericit' a nascerea Maj. Sele Imparatorului și provoacă pre membrii a două părte în dînă următoria la Tedeum, ce se va tine în biserică cea mare din fortăreața Budai.

Dupa unele interpelatiuni se votează definitiva legile despre înrticularea domeniului Gödöllő și batera monetei. Se recomanda apoi verificarea lui Domokos, deputatul Albei superior și Stan. Dezso din comitatul Biharului, cereul Tincei. Se verifică ambii și se imparte în secțiuni. Siedintă următoare se pune pe 25 Aprile.

In 23 Aprile avu casă magnatilor o siedintă. In această presed. Majlath, în o cunventare solemnă aduce la cunoști a casei evenimentul celu îmbucuratoriu în sinul pr. in. Familie. Mai departe spune că în 25 I. c. se va seversi botezul nou nascutui Archiducese. Propune o deputație de 12 membri carea se reprezenteză casă magnatilor la seversirea botezului. — Dupa această vinu din casă deputaților proiectele de lege despre publicarea legilor, camerile de comerț și industria, pentru înrticularea cumpărării domeniului Gödöllő și pentru batera monetei. Desbaterea loru se amana pre alta siedintă. — Revenindu asupra alegerei deputației de mai susu aceea se alege.

Mecanismul limbilor în Elveția
Adaogemul și acesta din urmă parte a articulului din „Gaz. Tr.” care estraseră o parte și în numerul treicu. „III. Afara de adunările cantonale, în care amaretu déjà cum suntu regulate limbile; se scie că cele 23 de republike seu cantone suntu legate printr-un pactu federal, și reprezentate prin unu presedinte și o adunare federală, compusa din reprezentanți alesi după numerositatea populării. Aceasta adunare revisuește proiectele de legi ce se lucrăză în adunările cantonale, și are drept de veto în casu candu acele proiecte aru lovi interesele generale ale republikei, ale cantonelor intre ele, seu ale tierilor limitrofe. Acesta adunare mai are missiunea a veghiă asupra afacerilor relative la pusenii și interesele generale ale Elveției.

In acesta adunare se servă cu limbă germană, fiindu ca, după cum amu mai spusu, elementul germanu predomină cu numerul. De acesta insinuamă nu se crede asupră, atâta francesii cătu și italienii din Elveția suntu familiarizați cu limbă germană. Nu e omu care se trăca de cultivatul și prin urmare demnă de a se alege deputat, fără se cunoșca macară dōne limbii cu perfectiune. Déca insa vre-un deputat declară că nu se poate exprima desfășul de bine în limbă germană, i se permite a vorbi și în limbă sea, dăra în protocoolele siedintei discursulu și se treco tradusu de stenografil biroului.

Proiectele de legi vinu în declararea acestei adunări scrise în limbă respectiva a cantonului. Fără a se traduce, ele trecu prin revisiunea legală, candu se declara de constituunie, prin priședintele federatiunei se framtu guvernului cantonale, carele are facultatea de a le promulgă; la din contra, se impoza cu observații necessarie spre a se supune din nou cameralor cantonale.

Presedintele federatiunei, carele reprezintă republică este secundat de ministeriul cantonului în care are resedintă capitală republicei*) Pentru a în Helvetia capitală de resedintă se schimbă alternativ în trei opide principali: Zurich, Bern'a și Bale.

tru afacerile și relațiile externe elu are de limbă oficială limbă franceză; ieră pentru relationile de corespondinția cu cantonele se serva cu limbă germană; în acestu din urma casu limbă franceză este facultativa.

Mergendu cu studiulu mai departe vomu mai descoperi unu rotăgiu, și mai admirabilu. Candu vine casulu că se corespunda guvernele cantonale intre ele pentru afaceri de reciprocitate, său autorități mai inferioare (precum primari, comisari de politia, tribunale), și candu acestea suntu de naționalități diverse, corespondintele se adresă îi limbă usitată acolo de unde purcedu, ieră responsurile se primesc egalemente în limbă celor ce le facu. Dupa acestasi norma, déca unu jude de instrucție său unu procuror are înaintea sea individii vorbescu din limbă, primesc interogatorele în dialectele respective ale părților și se alatura do arie fără traducere specială.

Eata pre scurtu mecanismulu limbilor și naționalităților in Elveția! Eata mijlocele ingeniose de a se intielege intre sine poporele, care voru se trăiesca, in adeverata fraternitate! Eata modulu de a avea o pace și o armonia perpetua și de a ajunge fără pedecca la desvoltare naționale, la libertate, la gloria, la civilizație și fericire.—

G. Sionu.

Cuventari rostiti in dietă Ungariei

(sied. din 18 Aprile)

V. Babesiu: On casa! Nu-mi radicu grajul pentru ca dora asi voi a vota contra acestui § 8. de ora ce insu-mi lu-primescu și sum detoriu alu primi, din cauza ca, precum sta lucrul astazi, in privinta limbelor administrației justitiei, naționalitățile, pre aceea base neci nu potu pretinde mai multu. Cu tōte astea am cāte va observa: cum intielegu eu acestu punctu și in ce intielesu lū-primescu. Prim'a mea observare este ca déca legea de naționalitate va deschide unu teren mai largu in privinta limbelor naționalilor din tiéra, prin acestu punctu nu se va prejudica dreptului loru ulterioru său drepturilor loru de pretensiune.

Ieră a două observare a mea este, ca eu expresiunea: „in limbile vigente (divatoz) in tierele coronei unguresci“ nu o intielegu asié cum se indată multi a o intielege, că adeca numai in limbile vigente in tierele coronei unguresci, ci si in insa-si Ungaria proprie. Nu voiescu ca puterea executiva se aiba ocasiune a o interpretă alt-mintrea; eu asiá o precep, că: in limbile vigente in Ungaria și in tierele coronei unguresci.

A trei'a mea observare se referisce la esecutare: cum se fia aceea traducere autentica; pen-

tru ca dupa esperinti' mea, am vediut adeseori, ca s'au publicat traduceri oficiale său autentice, cari nu le-au intielesu nimene. Am vediut de a cestea chiaru și din Vien'a, dar' am vediut și din Bud'a, nu dicu ca sub guvernul parlamentar, ci sub celealte guverne. Si acelea au numit autentice acele traduceri, dar' precum observai, nimeni nu le intieles, pentru ca le tradusește omeni tineri, cari n'au fostu in chiaru cu intielesulu lucrului. Eu numai aceea traducere o primesc de autentica, numai aceea o potu liniște obligatoriu, care se redige nu numai de cunoscatori de limbă, ci și de cunoscatori de lucru. Altmentrea eu nu vedu de cătu eluderea legei. Cu acést'a observare am fostu detoriu. In acestu intielesu lu primesc și multimescu guvernului pentru concursulu seu.

S. V. Popu: O, casa! Ieră eu i-mi esprimu recunoscinti'a, ca comisiunea centrală și in genere tōte secțiunile s'au invotu la suplinirea defectului ce se arează in proiectul ministerialu, ca legile sa se publice și in limbile vigente in tiéra. Acést'a o premitu din cauza, ca s'au aflatu și invidi, cari au afirmatu, ca acést'a numai in sieinti'a saciunei VI și VII au putut trece, insa eu amu cunoscintia secură, ca tōte au voitul cu unanimitate se cuprinda acestu amendamentu in lege, și de aceea deiorescu recunoscintia tuturor secțiunilor, respective intregei diete. Dreptu, ca, candu e vorba de publicarea legilor, trebuie luata in consideratiune assiom'a jurisprudintei: „lex non promulgata non obligat“, asiá dara legea trebuie publicata și in limbă care o intielege totu omulu. Candu dicu, mi esprimu recunoscinti'a pentru acést'a, nu aslu nici o ingrigire (temere) in aceea, candu se dice: tieri de corona; sub aceste tieri de corona se intielegu tierile tinetore de teritoriulungurescu; asiá dara e vorba de limbile diverse, presupunu, ca și in limbă croata se voru tramite legile la ceea-lalta tiéra del corona. Ce se atinge insa de temerea amintita in privința autenticităției traducerei și de observarea cum sa se mijlocescă traducerea, — acést'a cu atâtua mai vertosu trebuie in credintiata ministeriului, pentru că déca va fi traducerea rea, vomu strigă și vomu trage la responsabilitate respectivul ministru. Presupunem, ca ministrul nu va intrebantă atari omeni, cari nu intielegu limbă, ci omeni de specialitate.

Candu e vorba de trecutu, — dreptu eaq au fostu casuri, in cari traducerile au fostu rele. Recunoscu, si eu amu celul traduceri rele, nu numai inainte de acést'a, ci (ce antevorbitoriu meu relatează respectivu nu recunoșcă) și sub guvernul de acum, nu proiecte de legă nici lege, ci lucruri de alta natură, a căroru traducere nici eu n'amu intieles'o; dara speru, ca ministeriul nu va mai face acést'a de ici incolo. Intr'aceea eu amu elta ob-

servare, nu cea disa de d. Babesiu. In secțiunea a IV in locu de cuventulu, „numai decătu“ (azanal) s'ă primitu cuventulu „deodata“ (egyidejüleg). Si pentru ce s'ă primitu acést'a? Intăiu pentru că mai precisu, și a dō'a pentru ca corespunde mai bine scopului. Mai departe, intr'unu și se dice ca legile voru avea valoare 15 dile dupa publicarea astfelui medilociu. Asiá dara cāndu va avea legă valoare? Atunci cāndu se va publica in amendoue casele și se va tramite la judecătui. Mai de multu, precum bine ne aducem aminte, era daten'a, de judei ceteruali mergeau din satu in satu, si dupa ce s'ă publicat in adunarea generală, explicau legea și in propriu limba a poporului. Repetiescu că „lex non promulgata non obligat“ si asiá totu omulu trebuie sa scia legea deodata. Acum, se poate ivi greutea, ca testulu ungurescu este usioru a se tramite și publica, dura multu tempu se poftescă pentru esoperarea traducerei române și a celoru-lalte. Aceasta greutate este opumnată prin fapt'a recunoscutea, ca substernendu ministeriul, său oricare membru alu cas-i projectul de lege, e destul tempu pentru traducerea modificărilor, ce poate s'ară face, nu aru costă decătu cāte-va ore. De aceea propunu ca in locul espressiunii „numai decătu“ sa se pună cuventulu „deodata.“ (Strigări: Se rămâna cum este!)

Bugetu

pentrut ierile de sub corona Ungariei și prima (Urmare)

I. Recerintele (spesele statului)

Spese ordinarie:

XIII Ministeriul de justiția. Directiunea centrală. 223,000

Afacerile justitiei: (Tabl'a septemb., 255,000 fl.; tabl'a regescă: 295,000 fl; tribunalul supremu cambialu: 48,000 fl; tribunalul supremu Transilvaniei: 28,000 fl; idem rectoratul causelor regali; 27,000 fl. tablele districtuale: 92,000 fl.; tribunalele comitale: 120,000 fl.) 2,240,000

Cartile funduarii: 160,000

fl., tribunalele cambiali de închiria la stantă: I: 153,000 fl.; capitana tele montanistice districtuale: 25,000 fl., tribunal de pressa: 26,000 fl. casele corectiunii: 630,000 fl., recerintele pentru reformarea tribunalelor: 120,000 fl.) 2,240,000 Cartile funduarii: 160,000

FOLIORA.

O cugetare la cele Sfinte.

(Capetu.)

O astfelu de putere aru mai umblă varvarii pandaci sa o curetie? — său sa se curetie de ea!

b) Si n'aru fi acést'a efectulu virtutiei, moralităției și religiosităției?

Candu cine-va se reculege, se radica din pulberea, in care se terăia gemandu, bocindu-se și chilalindu dupa mila și dreptate pâna și cătra oricare caletorin, inaintatori pre drumu, a-si caută ferirea, carèle, de aru fi omulu celu mai bunu, celu mai curato la anima, totusi se vede incomodatul atat la audiu, cătu și la vedere prin atari vaierări, prin atari gesturi sfasitoare de anima; i se innéca și resuflarea prin acea pulbere escitata de atâtea ingenunchiări, — nu-i face, dicu, și acestu'a mare bine, déca-lo scutesce de atâtea incomodități, de atâtea torturi susținute, sculandu-se și cauzându-se și elu asemenea de fericire?

Său, punendu-se crestinu in dignitatea sea de omu; insuflandu vrasmasiloru sei respectu, cătu acestu'a sa se veda nevoiti, a-i lasă vietă — fizica și morale — neatinsa, și asiá au scapatu de calcarea porunciei a săs'a, — cine poate documenta, cum ca prin acea intorsura nu a făcutu crestinu dusmanilor sei celu mai mare bine din lume?

Insa fără de a fi un'a, mai puté-s'aru apesați incunună vre-o data cu cunun'a dignității de omu?

De ce dara se va fi adresatul pentru binecuișii sei Mantuitoriu lumei la cina către tatalu cerescu, dupa ce au dato tradatoriu pânea, — asiá?

„Si eu marirea, care mi-a datu mie, amu datu loru: că se fia un'a, cum și noi un'a suntemu. Eu intru ei, si tu intru mine, că se fia deseversito într'un'a: și se cunoscă lumea, ca tu m'ai trimis, și ai iubitu pre ei, precum m'ai iubitu și pre mine*.“

Nu totu cele sănți ne povetișescu și cum amu puté fi un'a, și ce ne-aru folosi, déca amu fi un'a?

Chiaru și in săntul Acatistu alu Maicel domnului Christosu, se dice pasagiul urmatoru:

„Stâi intru ajutoriul meu de graba, că sa nu pieșu de totu, apuca-me din mâna acelor'a, și me scote din grăp'a pecatului, radica ierăsi cetatea mea cea susținute, și pune in trens'a stăpânu, mintea, sa o imperială, și lu intaresce preste tōte semințile, și lu arata vrasmasiloru înfricosatul, că sa nu se potea apropiá de densulu, că se cunoscă toti, că Tu ne stapanesci!“

Eata acum, cătu de frumosu, cătu de potrivit, cătu de parintesc spiritulu creștinatatiei, rezultatul dragostei cei nemarginite a Mantuitoriu lui nostru, celu ce s'au restignit pentru noi, nu ne suferă sa vegetâmu in noroiul, sa ne terâim in pulberea ticalosielor, calcati in picioare de vrasmisi lui; și ne aviséza la demnitate prim ajutoriul lui Dumnezeu și prin zeloul activitatei și stăruinței noastre; la demnitatea, la care au radicatul Mantuitoriu pre omu prin crucea sea, la carea redicandu-ne și noi prin ajutoriul lui, sa ne putem pune in stare, de a nu mai fi doboriti, chinuiti și sfasiat de nimenea!

Si adeca ne indreptea la scola și biserică, la Evangelia, la sfaturile și povetile invetitorilor celor intelepti și parinti, sa-i ascultă, a ne unu in cugetu și vointia; că prin acést'a devenindu tari, nebiriuti, biruitori, respectati, sa putem să folosim și noue și vrasmasiloru nostri!

Omni suntemu impreuna? Crestini suntemu impreuna?

Impreuna sa ne bucurâmu de frumusetile, de bunetățile naturei, cu cari ne-au daruitu Parintele creștinu — nu impedeandu-ne in pînă la de a trai; nu gonindu-ne dela ierăsarea, afărarea și întrebuintarea, fără de a vătemă pre altii, a mijlocelor de traiu, de desvoltare, de perfectiunare; ei respectandu-ne unii altorăi drepturile, că sa ne putem împlini și detorintile unii către altii, cu scumpete!

Salut, tredim!

Mantuitorile prea bune și cătă dragoste ai primi pre Petru, carele s'au pocaitu; nu ai fi primi asemenea și pre Iud'a? déca nu se degradă pâna la atât'a, cătu nu a mai putut nici baremu congetă la pocaintia; și orbitu de turburare Iadului s'au aruncat cu totul in pantecele lui

Preasânta inviere! seapă-ne pre noi de totu reulu, și ne ajuta intru tōte! — „Dio'a inviere! Tisă sat ne luminămu cu serbare, și unii pre altii sa imbratisămu, și se dicem fratilor! și celor ce ne uresc pre noi, sa ierămu tōte pentru invierea, și asiá sa strigăm: Christosu au inviatu din morti, cu mōrtea pre mōrti calandu! și celoru din mormanturi vietia le-au daruitu.“

Brasovu in preser'a de S. Invieriu 1868.

Unu creștinu.

* Ioann, cap. 17, st. 22. 23.

Pensiuni:	<u>300,000</u>
	<u>Sum'a: 2,923,000</u>
XIV. Ministeriul pentru apărarea tării.	
Directiunea centrale	<u>59,000</u>
Recrutarea	<u>11,000</u>
Epariele militari, economice și depuse-te de armesari	<u>432,600</u>
Pensiuni	<u>10,000</u>
	<u>Sum'a: 512,600</u>
XV. Cancelari'a de curte croato-slavonica.	
Directiunea centrale	<u>67,000</u>
Administratiunea publică:	
(Locotenient'ia 82,000 fl., direc-tiunea dessarcinarii pamentului: 3500 fl., administratiunea comitatense: 355,000 fl., direc-tiunea dessarcinarii pamentului: 45,000 fl., spese generale pentru administratiune: 130,000 fl.)	<u>615,000</u>
Case corectiunaliști: 77,000	
Oficiul de arhitectură	<u>50,000</u>
Construcțiunea căilor:	
Manipulatiunea: 15,800 fl., conservarea: 214,200 fl., edifica-rea de căi noi: 60,000)	<u>290,000</u>
Construcțiuni hidrotehnice (în apa):	
Manipulatiunea: 9,300 fl., con-servarea: 48,700 fl., spese estraordinarie: 32,000 fl.)	<u>90,000</u>
Consiliari de școală	<u>4000</u>
Instituții religioase:	
(Pentru scopuri besericescii: 21,000 fl., concursul la fundu-ri religiozii: 60,000 fl.)	<u>81,000</u>
Scopuri obșcolastice și instituții:	
(Pentru scopuri obșcolastice: 10,000 fl., scoole: 32,000 fl.)	<u>42,000</u>
Afaceri de justiție:	
(Tabl'a septemvirale: 22,700 fl., insti-tabla banale: 61,900 fl., tribu-nalele comitatense: 196,400 fl., alte spese pentru tribunale: 99,000 fl., registrele funduare: 20,000 fl.)	<u>400,000</u>
Serviciul politie-	
Esactoratul din Zagrabia: 32,000	
Pensiuni:	
(Directiunea centrale: 3,500 fl., administrațiunea publică și oficiul cărții funduare: 51 fl., case-riile corectiunaliști: 55,000 fl., oficiul de arhitectură: 5,615 con-strucțiunea căilor: 1,333 fl., construcțiunea hidrotehnica: 304 fl., consiliari de școală: 400 fl., instituții obșcolastice: 280 fl., afa-ri de justiție: 19,041 fl., servi-ciul de securitate (politie): 10,293 fl., esactoratul: 8,510 fl.)	<u>100,000</u>
	<u>Sum'a: 1.989,100</u>
XVI. Fondul dessarcinarii pamentului.	
Compensatiune de capital	<u>32,000</u>
Interesurile și rente	<u>13,531,000</u>
Amortisatiune	<u>2,800,000</u>
	<u>Sum'a: 16,363,000</u>
Subtragundu-se de aci deficitul Transilvaniei, străpusu în tre spesele estra-ordinarie.	<u>1.680,000</u>
	<u>Restul: 14,683,000</u>
Sum'a speselor ordinare	<u>100,567,000</u>
Afacerile comunii	<u>8,058,800</u>
Ministeriul internalor	<u>150,000</u>
Ministeriul finanțelor:	
(Construcția podurilor de la Tokaj, Tisza-Ujlak și Valea-Mare: 100,000 fl.; masin'a de cilindri în Diósgyör: 450,000 fl., masin'a de cilindri în Roniez: 100,000 fl.; reparatiunea cetății din Hunedoara: 50,000 fl., edificare publice în Bud'a: 400,000 fl., edificare și reparatiuni în Gödöllő: 123,000 fl., subvențiunea societății căilor ferate de Alb'a-luli'a: 300,000 fl., subvențiunea fondului dessarcinarei pamentului din Transilvanie: 1,680,000 fl., pre-paratiunea timbrelor magiare: 24,000 fl., catastru: 544,000 fl.)	<u>3,771,000</u>

Ministeriul comunicatiunii.

Construcția căilor nove:	
547,000 fl., construcții hidro-tehnice 1,759,000 fl.)	<u>2,306,000</u>
Ministeriul comerciului	
(Concerierea poporării noile:	
30,000 fl., suprimarea bolei vi-telor: 46,000 fl., insinuarea li-njeliori nove și telegrafice;	
266,000 fl., institutul economic în Transilvania: 29,000 fl., serviciul sanitariu și portu-lor și marinei: 172,000 fl., in-sinuarea unui institut de mo-del pentru producția pesci-lor: 20,000 fl., expediția în Asيا orientală: 100,000 fl.)	<u>663,000</u>
Ministeriul justiției	<u>200,000</u>
Cancelari'a de curte croatică	<u>200,000</u>
Cali ferate și canale	<u>20,000,000</u>
Sum'a speselor estraordinare:	<u>35,348,800</u>
Adangendu-se spesele ordinare:	<u>100,567,000</u>
Sum'a totală a speselor ordinare și estraordinare	<u>135,915,800</u>
II. Acoperirer (Percepțiunea)	
Percepțiuni ordinare,	
A) Ministeriul finanțelor	
1. Dar indirecte: (darea pamentului: 34,850,000, darea veniturilor de case: 3,077,000, darea castigului personal: 7,400,000, restantă venitorii regesci: 17,000 fl.)	<u>54,744,000</u>
2. Dărind de consum: (darea vinarsului: 5,500,000, darea vinului: 1,923,000, darea berei: 1,000,000, darea carnei: 1,580,000, darea sacharului: 720,000 fl.)	<u>10,723,000</u>
3. Venituri: (Venitul sa-rei: 10,200,000, venitul taba-cului: 9,575,000, hotelierilă: 1,100,000 fl.)	<u>20,875,000</u>
4. Competitie: (Timbru-ulu: 3,387,000, taxe și competi-tiile de drept: 5,860,000 com-petitele de călă și poduri: 129,000, competițiile marcarei metal. și 17,000 fl.)	<u>9,393,000</u>
5. Altele a statutului: (bunurile domniale: 2,066,000, edificiile statului: 27,000, paduri-le statului: 387,000, caducitati: 54,000, baieritulu și moneta-ri: 325,000 fl.)	<u>2,859,000</u>
B. Ministeriul agriculturii și industriei și al comerciului.	
(Competitie de baie)	<u>29,000</u>
C) Ministeriul cultelor și al instrucției publice	
(concursul din partea funda-telor și a cetăților: 43,800 fl., ta-cele scolare: 2100 fl., desda-nari: 11,100 fl.)	<u>57,000</u>
Sum'a percepțiilor ordinare:	<u>98,680,000</u>
Percepțiuni estraordinare:	
A) Partea ce cade în anul răce-tilor pre Ungaria din active-rele comunei	<u>8,058,000</u>
B) Ministeriul finan-țeielor: (Restantele din vin-derea bunurilor domniale: 90,000, din obligațiunile urbari-ali și recuperările dieci-melor de vinu ale bunurilor de coro-na: 570,000, restante de con-tribuție: 6,272,000, restante din arende: 1,245,000, regululu de imoneta: 900,000 fl.)	<u>9,177,000</u>
C) Împrumutul căi ferate	<u>30,000,000</u>
Sum'a percepțiilor estraordinare:	<u>47,235,000</u>
Sum'a totală a percepțiilor ordi-nare și estraordinare	<u>145,915,000</u>
(Va urmă)	

Varietăți.

Alt. S. Archiduces'a Mari's, ne spun buletinelor, ca se află în stare foarte multamitoria.

* * Majestatea Sei Imperatulu va pleca seu in 29 seu in 30 a l. c. la Vien'a. Altetile loru archiducii precum și deputațiile vieneze au plecatu in 26 Aprile, Cancelariulu imperialu Br. de Beust se află inca in Pest'a. Archiducele Albrecht s'a dosn la Casiovia.

* * Congregatiune in Comitatulu Cara-siului. Din o cor. a Federatiunei astămu, ea in 10/22 Aprile tinendu-se congregatiune trimestrală, a treia din dela datul amintit, dlu Radulescu a făcut o propunere pentru o reprezentare la dieta in favoarea cestionei naționalităților. Aceea după cātu si aduce aminte corespondințele culmină in urmatorele 4 puncte :

1) Comitetulu comitatense declară, ca deslegarea intrebării naționalităților e urgente și neamenava.

2) Comitetulu doresce că aceasta deslegare sa se intempe pre bas'a egalei îndreptări naționale.

3) Când comitetulu doresce acest'a, totu odată declară, ca integritatea patriei, adeca: unitatea statului sub o legătură și sub un guvern, înaintea lui e săntă și neacăvera.

4) In legătura cu acestea declară comitetulu ca proiectul subcomisiunii dietali pentru deslegarea intrebării naționale nu e indestulitor, și se rogă ca la per tractările dietali in acăst'a privindia sa se ia de baza principiile și spiritul, cuprinse in proiectul deputaților români și serbi.

Cele trei puncte s'a primit; pre ala patrulea laru si desmentatu unu membru român.

* * Drumul de feru în 27 Aprile c. n. a inaugurato Escenten'a Sei Comissariulu reg. conte Pechy lucrările drumului de feru între Clusiu și Oradea mare, facendu cea dintâi incepere cu o sapa de argintu in coda poleita. Multimea carea a-sistat la acest'a serbare a fostu după numerulu si insatisierea ei serbatoresca.

* * Consulație în Ungaria. Se privesc de lucru constatatu, ca mai multe puteri suntu decise a-si statorii consuli in Pest'a. Inceperea o face Franci'a și Turci'a.

* * Monumentele anticice române de cooperare la Buda. Aproape de Acincu (Alt+Ofen) lângă o caramidaria s'a descoperit estimpu două morminte romane; într'unul s'aflat osamentele unui barbatu, iéra în cela-laltu ale unei femei; ambe scriele au forma patrată. Scrieru-barbatului e situat dela media năpte către apus și e mai simplu că acel'a alătura femeiei, constă din petri varoșe in marime de 1 1/2 urme, fără vre-o inscripție. Scrieru femeiei jace dela amediu către resarită și e ună din cele mai frumoase anticități de genul acest'a; are o lungime de șapte urme, o latime de trei urme și o grosime de 1/2 urme, constă din petra varoșă; acoperimentulu e declinat in formă copărișului de casă. Pe ună latură a scrierului femeiesc se află gravata forte chiaru inscripție ornată: „Hic sita sum ma-trona genus nomenque Veturia, Fortunati conjux de patre Veturionata ter novenos misera et nupta bis octo per annos uniu[n]ba, unijuga que post sex par-tus uno superstite obiit. Iulius Fortunatus LEG. II. adj. P. F. (Legionis 2-dae adjutricis Piae felicis) conjugi incomparabili et insigni in se pietate.“

Din aceste se vede că in momentul descrisul jace muiera cutăcui conducătoru de legiu - precum se dice - din secolul al doilea, și inscripția de susu contine date interesante despre relațiile familiare ale acelui'a. Intr'o lină cu inscripția acăst'a se află altă pre una epitafu despicat in două precum urmează :

ET IUNONI

(Et Iunoni)

AUR. VINDIX

(Aurelius Vindex)

DUP LEG. II. AD.

(Diplarius Legionis II. adjutricis)

V. S. L. L. M.

(Votum solvit libens lubens merito)

Maj. Sei Imperatulu inca cercetă mormintele și asculta cu placere explicarea inscripției in legătura cu istoria dela ministrulu Eötvös și dela Floris Romer, profes numismatici la univ. pestana.

Anticitățile aceste suntu depuse între anticitățile muzeului ungurescudin Pest'a. „Conc.“

* * Ordinul ministeriului de externe că traconsulate. (Dupa cumu comunica dipariuțu „Osteu“ ministeriulu de externe

in conciliere cu ambele ministerii de comerciu au datu ordinu tuturor consulatelor, de a trimite din cîndu în cîndu raporturi acurate despre starea sismătării, despre proviziile de bucate precum și despre chanceli importului său esportului de bucate. Pentru asternerea raporturilor s'au stabilit termene preclusive și adeca celu d'antain raportul să se asterna celu multu cu începutul lui Mai, și alu doilea celu multu in lun'a lui Iuniu.

(Dare a ungarăescă de venituri.) Modulu și imparțirea venitului supusă dărei de venituri e totu același de pâna acum. Darea nu se determină că pâna acum după sistema percentuale ci in modu taxativ. Pâna acum se computau că dare de venituri la unu venit de 600—1000 fl. m. c. 1. percentu, dela 1000—2000 fl. 2 percentu și asiă mai de parte. La unu venit mai mare de 9000 fl. darea era 10 pe centa. Projectul celu nou de lege computa darea după următoarea tabelă:

Dare a an.	Dare a an.	Dare a de fl.	Dare a fl.	Dare a fl.	Dare a fl.
100	1	2100	43	4100	137
200	2	2200	46	4200	144
300	3	2300	49	4300	151
400	4	2400	52	4400	158
500	5	2500	55	4500	165
600	7	2600	59	4600	173
700	9	2700	63	4700	181
800	11	2800	67	4800	189
900	13	2900	71	4900	197
1000	15	3000	75	5000	205
1100	17	3100	80	5100	214
1200	19	3200	85	5200	223
1300	21	3300	90	5300	232
1400	23	3400	95	5400	241
1500	25	3500	100	5500	250
1600	28	3600	106	5600	260
1700	31	3700	112	5700	270
1800	34	3800	118	5800	280
1900	37	3900	124	5900	290
2000	40	4000	130	6000	300

Preste 6000 fl suntu după fia-care suta de fl. și se da 5 fl. dărei. Această dăre se privesc cu totul că dare de statu și nu e supusa nici unui adaosu.

Inoprivintia eruerei dărei s'au întrebuităto o metoda propria in legea cea nouă. Că minimu dărei de venituri se ia adeca delagării 3 percente din sumă arende, dela advocați, doctori, profesori etc. 15 percente din chiri'a casei împreuna cu cancelari'a, dela neguiaitori și industriasi 20 de percente din chiri'a casei și afara de acea 5 percente din chiri'a localitatilor loru de negotiu.

* Denumire. Eusebiu Popoviciu, suplent la Seminarul gr. or din Cernauli, e denumitu profesoru ordinariu la același institutu pentru catedrele de istoria bisericescă și dreptulu canonicu.

** Reducțiune de armata in Prusia, „Kr. Ztg.“ aduce scirea că se va concedia dela fia-care compania de artilleria de fortăreață cîte 15, dela fia-care batalionu de venatori cîte 64 dela fia-care escadronu cîte doi oficieri subalterni și 2 cai, dela fia-care compania de infanteria cîte unu lucratoriu.

** Prussia a inceputu a concedia seiori dela trupe pre a casa, insa asiă incătu numerul loru nu va trece preste 5000.

** Petersburg. Prin decretu imperial este datu 25 Aprile, la cererea sea, baronulu de Budberg se radica din postulu seu de ambasadoru din Parisu. Se dice ca va fi in locuitu prin Stacelberg, ambasadoru in Vien'a.

** (Vamele turcești de esportu) In urm'a dîseritelor tractate de comerciu, care s'au incheiatu cu pôrt'a de către puterile mari, prin care această se obligea, a micsiora din anu in anu cu 1 procento vam'a pusă pe esportulu productelor turcești de câmpu și industria, pâna cîndu vam'a nu va fi mai mare decât unu procentu. In 1 Martiu 1869 vamele acestea intr'adeveru voru face numai 1 procentu.

** (Constantinopol) in 8 Aprilu dimineatia sosira archiducii Rainer, Ernst și Carolu Ferdinandu cu vaporulu Lloydului austriacu, „Nepetu“ acolo, fiindu primiti de o mare parte a coloniei austriace, și de mai multe capte oficiale turcești, desf archiducii calatorescu in incognitul celu mai mare. Se incorterara la internuntiul c. r. ba-

ronulu Prokesch, care se avisase despre această dela Smyrn'a.

Sultanulu și au luat de educatoriu alu fiului seu Izzedin Effendi pe colonelulu francesu Nogues. Acestu colonelu s'ă recomandatu Sultanului decâtra imperatulu Napoleon. — Mustapha Fazyl Pasch'a célébra acum de curendu taiera impreginată si fiului seu. O mie de copii sermani, egali in versta cu fiulu seu, lasa principale egiptianu cu ocazia această ai luiă impregioru, dându siacarai copilu si imbracaminte întrăga și unu daru însemnatu de bani. Cu ceremonia această nu au cheltuitu mai putin decât 90.000 fl.

** Regimulu serbescu concede radicareala unei mosiée turcesci in Belgradu pentru mohamedanii neguiaitori, cari din cauza afacerilor loru comerciale vinu și petrecu acolo.

** Pedéps'a de moarte a fostu discutata, acum nu de multu, in parlamentulu Angliei și a fostu respinsa stergerea ei cu 127 voturi contra 23. Liberalismu anglosassonu!

** Conjuratiune republicana s'ă descorentu in dilele din urma in Italia, său mai bine disu, i s'adu numai in urma.

** (Sinucidere după.) Locotenentulu E. dela regimentulu de infanteria de linia 31 Mecklenburg-Strelitz s'au impuscatu dantai amantă sa și apoi pe sine. Scrutările facute pâna acum dovedescu, că muierea impuscată s'au oferit de buna voia mortiei, cîci s'au afisat redimata pe canapea cu pieptulu golu ingăurit de unu glontiu de muscheta săra a se cunoșce urm'a cea mai mică de vre-o restință, Locotenentulu E. după ce au omorit muerea au implutu earasi aceasi muscheta și o au stobodit' cu degetulu piciorului. Morteau au urmatu la amendoi indata. E de însemnatu ca această s'ă intemplă acum de curendu in Sibiu diminetă intre 9—10 sfîndu două casărmăi in apropiere și ultima cercetată de omenii.

** Liferatiuni de fenu se facura in Laibach pentru caii armatei engleze in Abissinia. Laibachulu după cum se scie in Austria, iéra Abissinia in Africa. Va se dica fenu trebuie dusu pre drumulu de feru pâna la Triestu și de acolo pre mări, cu său săra vaporu, pre marea adriatica și pre cea mediterana și asiă mai departe. Esportul ni se pare e 100,000 măgi a 65 x măgea. Fenul se tescuiesce in pile mari și apoi se léga cu cercuri de feru. — Mijloacele de comunicatiune se vede de aici, înlesnescu resplată munitorului in totu tipulu. — Asiă, dara investitură e, pastrarea și inmultirea mosielor și cultivarelor loru pre lângă o truda cu minte că muncă se fă frupifera (roditor).

** Esportu de păeri (vrabii). Pentru America și Australia se esportă o multime de vrabii, că sa le prăsesca. Scopulu este de a le folosi la sterpirea insectelor (gongorii s. a.), cari strica semenaturile.

** Iulie de Ebergeny i nașcute in Szechenyi in Ungaria, membru institutului de domne din Brunn, parasindu cas'a parintescă săra de voi'a parintiloru și traindu in Viena de capitolu densei, intră in fine in relaționi intime de amori cu contele Chorinsky. Această fostu mai de multeori oficieri in c. r. armata și la 1859 inițiată papala, iéra in anulu 1860 se casatori in Roma cu Matilda Ruef, fată unui neguiaitoru din München, cu carea legase relaționi de amoru in Linz, unde era ca actrită de teatru. Viatia loru sociale insa nu au urmatu in armă și buna înțelegeră, cîci in anulu 1864 o vedemur pre Mathilda parasita de barbatu, petrecendu in casă socriorului sei in Vien'a. Insa nici acestu asilu nu i-au fostu de unu tempu mai indelungat, cîci in anulu 1866 la cererea barbatului seu au fostu silita a parasi pragulu parintiloru respective socriorului sei. Se duse la München și acolo o astămu petrecendu pâna in momentul celu moi din urmă a vietiei sale. Obstaclu ce i stă contelui înainte, de a nu putea pasi la o a dôr'a casatoria fiindu inca această in viatia, indemna pe Iulie Ebergeny ai luă viatia cestei din urma. In 21 Novembrie a trecutu o invenina prin Cyankaly. Dupa o pertractare finale de 4 dile, cu a acârei ocasiune se descoperă o multime de lucrari doveditorie de o depravatiune a moralității sub masca de cultura, fă Iulie Ebergeny osendita la perderea nobilității ei și la prinsore grea de 20 de ani.

** Cum detare se inmultiesc și

recii. Fia care parechia de sioreci, dîce „Statzanzeiger für Würtemberg“ are, de primavără pâna în toamnă, o descendintă de 300 insi.

Atentatul au comis unu senianu asupra principelui Alfredu, alu doilea fiu alu Reginei Victori'a, carele se afla in o călătorie in Austria. Atentatul se seversi prin o poscaitura de pistolu, care se indreptă in spatele principelui. Ocazia fu la unu balu in favoreala unei case de asilu pentru marinari in portulu Jackson. Spre norocire poscaitura nu are urmări grele, glontul s'ă scosu și principalele va fi incurendu vindecat. Esacerbarea irilor contră angilaru se vede și din această ca e asiă de mare incătu unde se astă iri, acolo suntu și înimi inversionati ai angilaru.

** (Guardie de femei.) Jurnalul Coloniei din Zoinville (Brasili'a) ne spune ca Președintulu Republicei Paraguay, Generalulu Lopez, face recrutatiune de femei, astfelu pâna acum au formatu o gardă de 75. Cele mai curajoase și cele mai puternice au gradul de oficieru. Unul barbatu recunoscu in o oficiera pre femeia lui pre care de multu tempu nu o veduse, și voia de bucuria revederii sa o imbrătiese. Insa oficierul femeiesc recunoscendu in această unu casu de insubordinatiune i-lu tramise de indata la arest.

** Damele, in inteleșul poporului, nu in celu modernu (in locu de romanescul și frumosulu eveniment domne), s'ă acătuia in dilele terglui de fatia de unu omu ce au vendutu vite la tergu și cu momele l'au trasu într'o carciună și l'au imbatatu și apoi iau furat 40 fl.

(Ministrul de răsboiu.) Dupa cum se scrie din Bud'a ministrul imperialu de răsboiu F. M. L. baronu de Kuhn se va afla numai pâna in capitolu lunei acesteia cu personalul seu acolo. Consultarile comissionale in cestiunea armatei sa se afle intr'unu stadiu favoritoriu alu unitathei Tarmatei, și desi in presente se face că o opositione partiale in cestiunea această din partea ungarilor, totuși sa sia unu prospectu de ajunsu, că cestiunea armatei se va regula finalmente in sensul ministrului imperialu de răsboiu. Dupa cum se suna in cercuri militare, cu rentocarea ministrului imperialu de răsboiu se ascăpta nesec străformări mari, intre generalitate. Cătu se scie pâna acum, apoi la propunerea ministrului de răsboiu unii dintre generali disponibili se voru pensiona conformu normativelor, altii se voru distribui la posturi vacante de servitii. Asemenea sa se promoveze toti generalii fungenti că comandanți de tierra la gradul de Feldzeugmaisteri și generali de cavaleria, incătu acestia nu possedută deja chargea această, insa de campania numai ad honores.

** Reveil cu mîsica militară a fostu alături diminetă pe luna Mai e. n.

Publicațiune.

In urm'a legii votate de corporile legiuitorie din România pentru înființarea de drumuri județiene și vecinale in toate județele, fiindu necesitate de 30 Ingineri geometri, cari sa fie insarcinati cu construcția unor asemenea drumuri, se publică spre sciștișa tuturor aceloră ce aru voi a se angaja in asemene calitate de a se prezenta la Ministerul Lucrărilor publice in Bucuresci, in terminu de trei luni de astazi spre a fi numiti in acele posturi.

Condițiile de admissibilitate suntu:

- 1) A fi de naționalitate română.
- 2) A probă ca a absolvit cu succesu cursurile vre-unei școli speciale de inginerie și ca a practicatul său ea a functionat că oficieru de geniu in vre-o armată.
- 3) Retribuțiunea ce li se va acordă este de 300 fl. efectiva pre luna, afara de cheltuielile de transportu.

Bucuresci 28/9 Apriliu 1868.

Ministrul P. Donici

Nr. 1 Publicare.
Subinsemnatul deschide cancelarija sa de Advocatura in Sibiu, dela 1a-Maiu pene la 1a-Iulie a. c. in strad'a iernei Nr. 150, iar de aci incolo stabilu in strad'a orezului Nr. 393; cas'a dr. Szabo, acum a Seminarului archidiocesanu gr. or.

Dr. Ioan Borcea

Advocatul prov. și fiscalu consistorialu.